(51)

Reglement op de exercitiën der art. v.h. N.O.I. Lego
Recruitenschool.

LEMBAGA KEBUDAJAAN
INDONESIA
VI-58

82 H-6

VI-58

REGLEMENT

OP DE

EXERCITIËN

DER

ARTILLERIE

VAN HET

NEDERLANDSCH OOST-INDISCH LEGER.

EERSTE GEDEELTE.

RECRUTEN-SCHOOL.

TWEEDE GEDEELTE.

OEFENING MET DE CAVALERIESABEL

en

DE REVOLVER.

DERDE GEDEELTE.

COMPAGNIE-SCHOOL.

Uitgegeven op last van het Departement van Oorlog.

BATAVIA,

TER LANDSDRUKKERIJ

1884.

BAT GENOOTSCHAP K.I.W.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

INHOUD.

EERSTE GEDEELTE.

Recruten-School.

BLADZ.

Inleiding 3
Verdeeling der recruten-school 5

EERSTE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

Positie van den recruut zonder sabel. 7
Beweging van het hoofd 7
Op de plaats rusten 8
Positie hernemen 8
Wendingen rechts- en linksom 8
Wendingen rechts- en linksomkeert 8

TWEEDE ARTIKEL.

De passen en marschen 10
Pas voorwaarts 10
Halt 10
Het markeeren van den pas 11

BLADZ.

Het veranderen van den pas 11
Versnelde pas 11
Looppas 12
Pas achterwaarts 12
Marsch in front 13
Rechtsomkeert in den marsch 15
» *aanmarcheeren* 15
» *en halt houden* 15
Schuinsche marsch 16
Marsch in front hernemen 16
» *uit de flank* 17
Halt houden en in front herstellen 17
Rechts- (links-) om in den marsch 18

DERDE ARTIKEL.

De richtingen 19
Richting man voor man. 19
» *voor het geheele gelid* 20

VIERDE ARTIKEL.

Veranderingen van directie en opmarschen 21
Zwenkingen op de plaats 21
Halt en richten 22
Zwenkingen in den marsch 22
Voorwaarts marcheeren 23
Rechts (links) opmarcheeren 23
Uit de flank rechts (links) opmarcheeren . . . 24

BLADZ.

TWEEDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

De handgrepen 25
Het uittrekken van de sabel 26
» *in den arm nemen van de sabel* 26
» *in de hand* » » » » 27
» *opsteken van de sabel* 27
» *presenteeren van de sabel* 28
» *in de hand nemen van de sabel* 28
Op de plaats rusten 28

TWEEDE ARTIKEL.

Herhaling van de eerste afdeeling met de sabel . . 28

DERDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

De richtingen en het openen en sluiten der gelederen 30
Evenwijdige richtingen 30
Schuinsche en rechthoekige richtingen 30
Het openen der gelederen 31
Het sluiten der gelederen 32

TWEEDE ARTIKEL.

De marschen 32
Marsch uit de flank met verdubbelde rotten . . 32
Halt houden en in front herstellen 33

BLADZ.
Uit de flank marcheerende de rotten verdubbelen 33
Herstellen der gelederen 34
In front marcheerende, den flankmarsch met verdubbelde rotten aannemen 34
Met verdubbelde rotten uit de flank marcheerende den marsch in front weder aannemen . . . 34
Met rotten van directie veranderen 35

DERDE ARTIKEL.

De lange wegpas 35
Van directie veranderen 36
Opsluiten der gelederen 36
Het afbreken en opmarcheeren van rotten 37

TWEEDE GEDEELTE.

Oefening met de Cavaleriesabel en de Revolver.

Aantal ruiters, kleeding, wapening en opstelling . . 41
De handgrepen met de cavaleriesabel. 42
Het trekken van de sabel 42
» *opsteken* » » » 42
» *presenteeren* » » » 43
» *dragen* » » » 43
» *in den arm nemen van de sabel* 44

BLADZ.

Het dragen van de sabel 44
Op de plaats rusten 45
De positie hernemen 45
Voorbereidende oefeningen tot de exercitie te paard. 45
Houding tot den aanval 45
Het Hoog = sabel als 1e gelid 45
» *dragen van de sabel* 46
» *Hoog = sabel als 2e gelid* 46
» *dragen van de sabel* 46
Kringsgewijze en gevechtsbewegingen 46
Het gereed houden van de sabel. 47
Kringsgewijze bewegingen. 47
Het links in den kring houwen 48
Positie hernemen 48
Het rechts in den kring houwen 48
Positie hernemen 48
Het links en rechts (rechts en links) in den kring houwen 49
Positie hernemen 49
Gevechtsbewegingen. 49
Het dragen van de sabel 49
Oefening met de revolver 49
De lading in tempo's 50
Het vuren 52
De revolver herplaatsen 53
De gezwinde lading 53
Het inspecteeren na het vuren 53

BLADZ.

DERDE GEDEELTE.

Compagnie-School.

Inleiding 57
Indeeling en opstelling der compagnie 58
Plaatsing der officieren, onderofficieren, korporaals, hoornblazers of trompetters 60
Verdeeling der compagnie-school 62

EERSTE ARTIKEL.

Oefeningen in gesloten orde 62
De richting 62
Het openen en sluiten der gelederen 63
Marsch in bataille en uit de flank 64

TWEEDE ARTIKEL.

De colonne formeeren 64
A. *Uit de orde van bataille de colonne met het front rechts (links) formeeren* 64
B. *Uit de orde van bataille in colonne samentrekken* 64
C. *Uit de orde van bataille in colonne rechts (links) afmarcheeren* 66
D. *Uit de flank marcheerende, de colonne formeeren* 67

DERDE ARTIKEL.

Beweging eener colonne 67

BLADZ.

In colonne marcheeren 67
Van directie veranderen. 68
In colonne zijnde uit de flank marcheeren . . 69
In colonne stilstaande van directie veranderen . 70
De afstanden verkleinen en vergrooten 71
In colonne de frontbreedte vermeerderen of verminderen 72
Verminderen 73
In den marsch op geheelen afstand 73
In pelotons-colonne, op geheelen afstand marcheerende, de sectiën formeeren 74
In sectie-colonne, op geheelen afstand marcheerende, halve sectiën formeeren. 75

VIERDE ARTIKEL.

Ontwikkelingen uit de colonne 75
Links (rechts) in bataille 75
In colonne marcheerende, den marsch uit de flank aannemen, ... 76
Ter rechter (linker) zijde in bataille 77
Voorwaarts in bataille 77
Richten zonder commando 77
Het dragen van de sabel door de officieren . . . 78
Het salueeren met de sabel 79
Opstelling van eene compagnie in orde van parade. 80
Bepalingen omtrent de wapenschouwingen en het defileeren 80

Verklaring der voorkomende teekens.

C.-Ct. = Compagnies-commandant.
P.-Ct. = Pelotons-commandant.
P.-Cn. = Pelotons-commandanten.
S.-Ct. = Sectie-commandant.
S.-Cn. = Sectie-commandanten.
R.-G. = Rechter guide
L.-G. = Linker guide.
W.-C°. = Waarschuwings-commando.
U.-C°. = Uitvoerings-commando.
Recr.-S. = Recruten-school.

Eerste Gedeelte.

RECRUTEN-SCHOOL.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 29-06-2010
Nomor Induk : 585 IPN-MUSEUM/10
INLIS - ID : 0010-29524260
ITEM - ID : 1208050797
Asal : Museum Pusat

INLEIDING.

Het onderwijs in deze school heeft ten doel de recruten voor te bereiden tot de *exercitiën van den artillerist te voet* en de *compagnie-school*.

Dit onderwijs wordt gegeven door de onderofficieren en korporaals.

Zij moeten bekend zijn met den geheelen inhoud der *recruten-school* en deze practisch kunnen onderwijzen.

Ten einde de recruten niet te zeer te vermoeien, wordt in den beginne, bij elke oefening, de eerste en tweede afdeeling dezer *school* afwisselend onderwezen.

Om de ledematen der recruten losser te maken, doet men hen bij den aanvang der oefeningen eenige eenvoudige gymnastische bewegingen (zonder toestellen en zonder commando's) uitvoeren; als: draaiingen voor- en achterwaarts met de armen, uitstooten voor- en achterwaarts der beenen, op- en neêrwaarts brengen der armen, het lichaam tot op de hielen doen doorzakken en opspringen enz.

Het onderwijs aan de niet-Europeesche militairen behoort in het Maleisch te worden gegeven.

De toon van het commando moet levendig en de verheffing der stem geëvenredigd zijn aan de sterkte van den troep en de uitgestrektheid die deze beslaat.

Er zijn twee soorten van commando's: de commando's van *waarschuwing* en die van *uitvoering*.

De commando's van waarschuwing in het reglement door loopende (*cursieve*) letters onderscheiden, moeten duidelijk met luider stem uitgesproken en hunne laatste lettergreep eenigszins aangehouden worden.

De commando's van uitvoering, in het reglement door hoofd- (KAPITALE) letters onderscheiden, moeten op vasten en korten toon worden uitgesproken.

De commando's door streepjes gescheiden, moeten in de uitspraak op dezelfde wijze worden afgebroken.

VERDEELING

der

RECRUTEN-SCHOOL.

De *recruten-school* is verdeeld in *drie afdeelingen.*

Eerste Afdeeling.

EERSTE ARTIKEL. Positie van den recruut zonder sabel; beweging van het hoofd rechts en links; wendingen rechts- en linksom, rechts en linksomkeert.

TWEEDE —— De passen en marschen.

DERDE —— De richtingen.

VIERDE —— De veranderingen van directie op de plaats, in den marsch en de opmarschen.

Tweede Afdeeling.

EERSTE ARTIKEL. De handgrepen met de artilleriesabel.

TWEEDE —— Herhaling van de eerste afdeeling met de sabel.

Derde Afdeeling.

EERSTE ARTIKEL. De richtingen en het openen en sluiten der gelederen.

TWEEDE —— De marschen.

DERDE —— De lange wegpas; het afbreken en opmarcheeren van rotten.

De onderwijzer moet hetgeen hij onderricht met weinige en duidelijke woorden uitleggen, en vóórdoen hetgeen hij commandeert. Hij gewent de recruten naar zijn voorbeeld, uit zich zelven de behoorlijke houding aan te nemen en de verschillende bewegingen uit te voeren.

EERSTE AFDEELING.

§ 1. *zes* à *tien* recruten worden, met tusschenruimten van omstreeks *vijf* cM., naast elkander in één gelid gesteld, zoodanig dat ieder man zich volkomen vrij bewegen en zijne armen tot het behandelen van de sabel (*2de Afdeeling*) gebruiken kan, zonder zijne nevenlieden te hinderen, of door deze gehinderd te worden.

Later, bij de richtingen en marschen, moeten de recruten die tusschenruimten zelve leeren beoordeelen, door van tijd tot tijd den elleboog een weinig van het lijf te brengen en dien van hunnen nevenman bijna onmerkbaar aan te raken.

De onderwijzer doet hen van den rechter naar den linker vleugel nommeren.

EERSTE ARTIKEL.

DE POSITIE VAN DEN RECRUUT ZONDER SABEL; BEWEGING VAN HET HOOFD RECHTS EN LINKS, WENDINGEN RECHTS EN LINKSOM, RECHTS- EN LINKSOMKEERT.

Positie van den recruut.

§ 2. De hielen op dezelfde lijn en zoo dicht bij elkander als de gestalte van den man gedoogt; de voeten iets minder geopend dan winkelhaaks, en beiden evenveel naar buiten gedraaid, de knieën gestrekt zonder stijfheid; het bovenlijf voorover gebogen, de schouders evenveel doorzakkende en teruggetrokken, zonder de lendenen te buigen; de armen natuurlijk hangende, de hand terzijde en tegen het been; het hoofd recht, zonder gedwongenheid, de kin ingetrokken, zonder den hals te bedekken; de oogen recht vóór en op vijftien passen van zich op den grond gevestigd.

Beweging van het hoofd rechts en links.

§ 3. *Comdo.:*

1. *Hoofd* = RECHTS (LINKS).
2. STAAT.

Uitv.:

1°. Het hoofd zonder rukken en zonder de schouders te verdraaien, rechts (links) wenden en de oogen vestigen op de lijn der oogen van de recruten in het gelid.

2°. Het hoofd en de oogen weder rechtuit brengen als in § 2 is aangegeven.

Op de plaats rusten.

§ 4. *Comdo.:*

Op de plaats = RUST.

Uitv.: Den rechter voet vóór brengen, waarna de recruten niet meer aan den onbeweeglijken stand zijn gehouden; de linker hiel blijft echter steeds op zijne plaats.

Positie hernemen.

§ 5. *Comd".:*

Geeft = ACHT.

Uitv.: Den rechter voet bijtrekken en de positie hernemen.

WENDINGEN RECHTS- EN LINKSOM.

§ 6. *Comdo.:*

Rechts (links) = OM.

Uitv.: Den rechter voet en de punt van den linker een weinig oplichten; op den linker hiel draaien, de wending (een kwart cirkel) rechts- (links-) om maken en den rechter hiel naast den linker plaatsen.

WENDINGEN = RECHTS- EN LINKSOMKEERT.

§ 7. *Comdo.:*

1. RECHTS (LINKS) OM.
2. KEERT.

Uitv.:

1°. Half rechts- (links-) om maken en den rechter voet

met de holte (hiel) een dM. achter (vóór de holte van) den linker plaatsen.

2°. De punten der voeten een weinig oplichten, de knieën gestrekt houdende; op beide hielen draaien, achterwaarts front maken en den rechterhiel naast den linker plaatsen.

TWEEDE ARTIKEL.

DE PASSEN EN MARSCHEN.

Pas voorwaarts.

§ 8. De gewone pas heeft eene lengte van 63 cM., en eene snelheid van 115 in de minuut.

§ 9. De onderwijzer plaatst zich *zes* of *acht* passen vóór en met het gezicht naar de recruten.

Comdº.:

Voorwaarts = MARSCH.

Uitv.: Den linker voet 63 cM. vooruitbrengen en op dien afstand plat nederzetten, het gewicht van het lichaam op dezen voet doen overgaan; daarna den rechter voet dicht langs den grond vooruitbrengen, dien nederzetten op denzelfden afstand en op gelijke wijze als ten aanzien van den linker voet is verklaard, en alzoo blijven voortgaan.

Halt.

§ 10. *Comdº.:*

Peloton = HALT.

Uitv.: Den voet die achter is, naast den anderen bijtrekken.

§ 11. De onderwijzer moet reeds bij den aanvang er op bedacht zijn, dat de recruten de passen van de bepaalde lengte en in de voorgeschreven tijdmaat verrichten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

In het begin wordt daartoe een geoefend soldaat of een korporaal, op 4 à 5 pas vóór het midden van het gelid geplaatst, om vóór te marcheeren; de voeten kunnen alsdan eenigszins stampend worden neêrgezet.

Het marcheeren van den pas.

§ 12. *Comdo.:*

Marcheert den pas = MARSCH.

Uitv.: Den pas aanduiden, door de hielen in de vastgestelde tijdmaat beurtelings naast elkander neder te zetten.

§ 13. De pas van de bepaalde lengte wordt hernomen op het *Comdo.:*

Voor = WAARTS.

Het veranderen van den pas.

§ 14. *Comdo.:*

Verandert den pas = MARSCH.

Uitv.: Den voet, die achter is, naast den anderen bijtrekken en met den laatsten weder aanmarcheeren, zonder de bepaalde tijdmaat te verbreken.

Versnelde pas.

§ 15. Deze pas heeft dezelfde lengte als de gewone pas en eene snelheid van 130 in de minuut.

Comdo.:

Versnelde pas = MARSCH.

Uitv.: Naar dezelfde beginselen als de gewone pas; de recruten moeten het bovenlijf sterk vooruitbrengen.

§ 16. De onderwijzer moet bij het eerste onderricht dezen pas niet dadelijk in de daarvoor bepaalde tijdmaat

doen uitvoeren; maar de recruten, door eene trapsgewijze versnelling der tijdmaat van den gewonen pas, tot de juiste uitvoering van den versnelden pas voorbereiden. Hij zal in den beginne met dezen pas slechts korte afstanden doen doorloopen, maar deze, naarmate de manschappen er meer aan gewoon worden, tot 150 à 200 passen vergrooten.

§ 17. Marcheeren de recruten met den gewonen pas en wil de onderwijzer den versnelden pas doen aannemen, dan commandeert hij:

Versnelde pas = MARSCH.

§ 18. Om den gewonen pas te doen hernemen, wordt gecommandeerd:

Gewone pas = MARSCH.

Looppas.

§ 19. De looppas heeft eene lengte van 75 cM. en eene snelheid van 165 in de minuut.

Comdo.:

Looppas = MARSCH.

Uitv.: Naar dezelfde beginselen als de gewone pas, met dit onderscheid, dat de recruten de armen ongedwongen mogen bewegen en dat bij elken pas alleen de bal van den voet op den grond komt.

§ 20. De onderwijzer zal bij dit onderricht hetzelfde in acht nemen, want in §§ 16 en 18 bij het onderricht in den versnelden pas is bepaald.

Pas achterwaarts.

§ 21. Deze pas heeft eene lengte van 31 cM. en dezelfde snelheid als de gewone pas.

Comd°.:

Achterwaarts = MARSCH.

Uitv.: Den linker voet snel terug brengen en op een afstand van 31 cM. nederzetten, voorts met den rechter voet hetzelfde verrichten en alzoo met gestrekte knieën blijven voortgaan.

Halt.

§ 22. *Comd°.:*

Peloton = HALT.

Uitv.: Den voet, die vóór is, naast den anderen bijtrekken.

De marschen.

§ 23. Bij de onderscheidene marschen wordt een geoefend man (guide) op den rechter (linker) vleugel geplaatst, om het gelid te geleiden.

Marsch in front.

§ 24. *Comd^{rs}.:*

1. *Voorwaarts.* = MARSCH.
2. *Guide* = RECHTS (LINKS).

Uitv.:

1°. Voorwaarts marcheeren.

De geoefende man (guide) zorgt rechtuit te marcheeren, de schouders goed vierkant te houden en zijn marsch te verzekeren, door op twaalf of vijftien passen vóór zich punten op den grond in het oog te nemen.

2°. De richting aannemen en onderhouden naar de zijde van den guide.

Deze bepaling geldt voor alle gevallen, waarbij de guide wordt benoemd.

§ 25. De recruten moeten bij den marsch de navolgende regels in acht nemen: den bepaalden afstand van hunnen nevenman naar de zijde van den guide onderhouden; voor de drukking, die van de zijde van den guide komt, wijken en aan het gedrang van de tegenovergestelde zijde weêrstand bieden; — zich langzamerhand aansluiten, wanneer zij van hunnen nevenman naar de zijde van den guide te veel zijn afgeweken; het hoofd altijd rechtuit en de oogen op eenigen afstand vóór zich op den grond gevestigd houden, en wanneer zij te veel vóór of achter zijn, zulks niet in eens herstellen, maar langzamerhand, door den pas op eene onmerkbare wijze te verkorten of te verlengen. De nevenman van den guide mag dezen niet voorbij komen en moet dan ook de lijn zijner schouders een weinig achter en in evenwijdige strekking houden met die van den guide.

§ 26. De onderwijzer moet voor de nakoming dezer regels waken en de recruten doen begrijpen, dat de richting en het verband bij den marsch in front, hoofdzakelijk bewaard blijven door de regelmatigheid van den pas en het vierkant houden der schouders.

Hij zal, nadat het gelid op zijn commando halt houdt, de recruten de begane fouten doen opmerken, om hen zoo doende te gewennen behoorlijk gericht en in onderling verband te marcheeren.

Rechtsomkeert maken in den marsch.

Comd.ᵒˢ.:

1. *Rechtsomkeert* = MARSCH.
2. *Guide* = LINKS (RECHTS).

Het commando: MARSCH moet worden uitgesproken een oogenblik vóór dat de linker voet wordt nedergezet.

Uitv.: In *vijf* bewegingen:

1°. Den linker voet nederzetten.
2°. Den rechter voet met de holte een dM. achter den hiel van den linker voet plaatsen, de punt van den rechter voet een weinig buitenwaarts gedraaid.
3°. Den linker voet oplichten en naast den rechter neêrzetten.
4°. Den rechter voet in de nieuwe directie, met den hiel een dM. vóór de holte van den linker voet plaatsen.
5°. Den linker voet op den afstand van 63 cM. in de nieuwe directie vooruitbrengen en daarin voortmarcheeren.

Het gelid stilstaande, rechtsomkeert aanmarcheeren.

§ 28. *Comdᵒˢ.:*

1. *Rechtsomkeert* = MARSCH.
2. *Guide* = LINKS (RECHTS).

Uitv.: Als de vier laatste bewegingen van het rechtsomkeert maken in den marsch.

Het marcheerend gelid rechtsomkeert doen halt houden.

§ 29. *Comdᵒ.:*

Rechtsomkeert = HALT.

Het commando: HALT, moet worden uitgesproken een oogenblik vóór dat de linker voet wordt neêrgezet.

Uitv.: In *vier* bewegingen:

1°, 2° en 3°. Als bij *Rechtsomkeert in den marsch.*
4°. Op den linker hiel in front draaien, den rechter voet een weinig oplichtende, en de positie aannemen.

Schuinsche marsch.

§ 30. *Comdo.:*

Schuins rechts (links) = MARSCH.

Het commando: MARSCH, wordt uitgesproken een oogenblik vóór het nederzetten van den linker voet bij den marsch schuins rechts, en van den rechter voet bij den marsch schuins links.

Uitv.: In den marsch een achtste wending rechts- (links-) om maken, zoodat ieder recruut na de wending den rechter (linker) schouder achter den linker (rechter) schouder van zijn rechter (linker) nevenman heeft geplaatst; voorts, zonder slingeren, recht voor zich uit in de schuinsche directie doormarcheeren, de schouders goed vierkant houden en zorgen zich niet te veel van den rechter (linker) nevenman te verwijderen, noch dezen te veel te dekken.

Marsch in front hernemen.

§ 31. *Comdo's.:*

1. *Voorwaarts* = MARSCH.
2. *Guide* = RECHTS (LINKS).

Het commando: MARSCH, wordt uitgesproken: bij den marsch schuins rechts, op het oogenblik dat de rechter- en

bij den marsch schuins links, op het oogenblik dat de linker voet op het punt is te worden nedergezet.

Uitv.:

1°. De recruten maken een achtste wending naar voren en hernemen den marsch in front.

2°. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

§ 32. Het gelid, in den schuinschen marsch zijnde, zal op het commando: *Peloton* = HALT, zich terstond in front herstellen.

Marsch uit de flank.

§ 33. *Comdo's.:*

1. *Rechts (links)* OM.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitv.:

1°. Rechts- (links-) om maken.

2°. Voorwaarts marcheeren; de recruten volgen het voetspoor van hun voorganger, zorgen elkander zooveel mogelijk te dekken, den afstand niet te verliezen noch te veel op te sluiten.

§ 34. De onderwijzer bevindt zich *vijf* of *zes* passen op de flank der recruten en waakt voor de nakoming der voorgeschreven regels. Hij plaatst zich nu en dan *vijftien* of *twintig* passen achter het marcheerend gelid, om zich te overtuigen dat de recruten elkander juist dekken.

Halt houden en in front herstellen.

§ 35. *Comdo's.:*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Rechts (links)* = FRONT.

Uitv.:

1°. Halt houden.

2°. Naar de benoemde zijde front maken door eene wending rechts- (links-) om.

Rechts- en linksom in den marsch.

§ 36. *Comdo.:*

Rechts (links) uit de flank = MARSCH.

Het commando: MARSCH moet worden uitgesproken: bij de wending rechtsom, een oogenblik vóór dat de linker, en bij de wending linksom, een oogenblik vóór dat de rechter voet wordt nedergezet.

Uitv.: Rechts- (links-) om maken en zonder de tijdmaat van den pas te verbreken, met den rechter (linker) voet in de nieuwe directie aanmarcheeren.

§ 37. Komt het gelid hierdoor in front, dan blijft de geoefende man op den vleugel waar hij zich bevindt en de onderwijzer benoemt den guide naar die zijde; komt daarentegen het gelid hierdoor uit de flank, dan plaatst zich de geoefende man vóór den voorsten recruut.

§ 38. De bewegingen in § § 27 tot en met 29 voorgeschreven, worden ook verricht, wanneer het gelid uit de flank marcheert of in die positie stil staat. Daarbij valt alleen op te merken dat de geoefende man na de uitvoering zich spoedig voor den recruut plaatst, die aan het hoofd komt.

DERDE ARTIKEL.

DE RICHTINGEN.

§ 39. Voor elke richting doet de onderwijzer de beide recruten van den rechter (linker) vleugel *twee* passen voor- (achter) waarts komen en stelt ze naauwkeurig in de richting, die hij het gelid wil doen aannemen.

Aanvankelijk wordt de richting aan man voor man, vervolgens aan het geheele gelid in eens onderwezen.

Richting man voor man.

§ 40. De onderwijzer waarschuwt bij opvolging ieder der recruten, door hem bij zijn nommer te noemen, zich in de richting der beide tot grondslag gestelde recruten te plaatsen.

Op deze waarschuwing moet de recruut die genoemd wordt, het hoofd en de oogen rechts (links) wenden, *twee* passen vooruit doen, den laatsten pas echter zooveel verkortende, dat hij ongeveer 15 cM. achter de richtingslijn blijft; waarna hij zich met kleine glijdende passen en gestrekte knieën bedaard naast den recruut begeeft neven wien hij moet komen te staan, in dier voege, dat, het hoofd rechtop- en neêr blijvende, de lijn zijner oogen en schouders met die van zijn nevenman in dezelfde richting komt, en zijn elleboog, eenigszins van het lijf gebracht, dien van zijn nevenman bijna onmerkbaar aanraakt. Gericht zijnde brengt de recruut het hoofd onmiddellijk rechtuit.

§ 41. Bij de achterwaartsche richting marcheert de recruut op de waarschuwing van den onderwijzer, achterwaarts, draait van den eersten pas af aan het hoofd rechts (links), overschrijdt de richtingslijn een weinig, maakt halt en plaatst zich vervolgens door kleine voorwaartsche bewegingen in de richting.

Richting voor het geheele gelid.

§ 42. *Comdo's.:*

1. *Rechts (links)*, of *Achterwaarts rechts links* = RICHT U.
2. STAAT.

Uitv.:

1°. Het geheele gelid begeeft zich, volgens de vermelde regels in de richting der beide tot grondslag gestelde manschappen, blijvende echter het hoofd en de oogen zijwaarts gewend.

2°. Het hoofd en de oogen weder rechtuit brengen.

§ 43. De onderwijzer *vijf* of *zes* passen vóór en met het gezicht naar het gelid staande, zorgt voor de nakoming van de navolgende regels: dat de recruut met bedaardheid op de lijn van richting komt, het lichaam niet achter-, noch het hoofd voorover buigt; het hoofd slechts zóóveel op zijde draait, als noodig is om de lijn der oogen te zien; — dat hij, om zich gemakkelijk in het gelid te bewegen, vooral niet te dicht aansluit, en bij de voorwaartsche richting de lijn van richting nimmer overschrijdt.

Na elke richting begeeft hij zich naar den vleugel, die tot grondslag heeft gediend; en noemt de nommers, die niet gericht zijn.

De genoemde recruten verbeteren daarop hunne richting.

VIERDE ARTIKEL.

DE VERANDERINGEN VAN DIRECTIE OP DE PLAATS, IN DEN MARSCH EN DE OPMARSCHEN.

De zwenkingen op de plaats.

§ 44. De onderwijzer plaatst een geoefend man op den omzwenkenden vleugel, om dien te geleiden.

Comd°.:

Peloton rechts (links) = MARSCH.

Uitv.: De recruut, die aan de spil is, maakt rechts- (links) om, de overige manschappen treden aan, wenden het hoofd een weinig links (rechts), vestigen de oogen op de lijn der oogen van hen, die zich aan die zijde bevinden, onderhouden den afstand naar den kant van de spil, bieden weêrstand aan de drukking van den omzwenkenden vleugel en maken de passen kleiner, naarmate zij zich dichter bij de spil bevinden; de nevenman van de spil komt gedurende de zwenking eenigermate vooruit om zich links (rechts) van dezen te stellen. De man, die den omzwenkenden vleugel geleidt brengt van den eersten pas af aan den linker (rechter) schouder een weinig vóór, en vestigt de oogen op den boog dien hij doorloopen moet en nu en dan op het gelid.

Halt en richten.

§ 45. *Comdo's.:*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Links* (*rechts*) = RICHT U.
3. STAAT.

Het commando: HALT, zal worden uitgesproken als de geoefende man, op twee passen na, een kwart cirkel heeft doorloopen.

Uitv.:

1°. Halt houden; de geoefende man plaatst zich in de richting van den man aan de spil, in dier voege dat de noodige ruimte overblijft voor het gelid.

2°. en 3°. Als in § 42, doch den afstand te nemen naar de zijde van de spil.

§ 46. De onderwijzer ziet toe, dat het gelid bij de zwenking gericht blijft.

De zwenkingen in den marsch.

§ 47. *Comdo.:*

Rechts (*links*) = ZWENKEN.

De waarschuwing moet geschieden als het gelid nog *twee* passen van het zwenkingspunt verwijderd is, en het commando: ZWENKEN, als het op dat punt is gekomen.

Uitv.: Als de zwenking op de plaats; met uitzondering dat de man aan de spil de lijn zijner schouders naar de beweging voegt van den omzwenkenden vleugel, den pas

18 cM. groot maakt, en alzoo, om het zwenkingspunt vrij te maken, door het beschrijven van een kleinen cirkelboog, grond naar voren wint; de afstand naar de zijde van den guide moet worden onderhouden.

Voorwaarts marcheeren.

§ 48. *Comdo.:*

Voor = WAARTS.

Bij het uitspreken van dit commando moet het bij § 47 deswege bepaalde worden in acht genomen.

Uitv.: Voorwaarts marcheeren; het hoofd rechtuit brengen en den pas van gewone lengte hernemen. De guide verzekert zijne marschrichting (§ 24).

§ 49. De onderwijzer zal in den beginne een geheelen cirkel eens of twee malen doen doorloopen, voor en aleer hij voorwaarts laat marcheeren.

Achtereenvolgens worden twee, drie of meer klassen in één gelid samengevoegd, ten einde den recruten, zoodra zij in de zwenkingen eenigermate geoefend zijn, de grondbeginselen daarvan te leeren toepassen, ongeacht het aantal recruten waaruit het gelid bestaat.

Rechts (links) opmarcheeren.

§ 50. *Comdo's.:*

1. *Rechts (links)* = OPMARCHEEREN.
2. *Voor* = WAARTS.

Deze verandering van directie geschiedt altijd naar de zijde van den geoefenden man.

Uitv.:

1°. De geoefende man maakt rechts- (links-) om, marcheert recht vooruit en maakt de passen van 31 cM.; de overige manschappen brengen den linker (rechter) schouder voor, wenden het hoofd en de oogen naar den kant van den guide, nemen den versnelden pas aan, komen achtereenvolgens op de nieuwe frontlijn en nemen den pas van den guide aan.

2°. Den gewonen pas hernemen. Dit commando wordt uitgesproken als de laatste man is opgemarcheerd.

Uit de flank opmarcheeren.

§ 51. *Comd°s.:*

1. *Links (rechts)* = OPMARCHEEREN.
2. *Guide* = RECHTS (LINKS).

Uitv.:

1°. De geoefende man blijft recht vooruit marcheeren en maakt de passen van 31 cM., de overige recruten brengen den rechter (linker) schouder vóór, wenden het hoofd en de oogen naar den kant van den guide, begeven zich, met den versnelden pas en langs de kortste lijn, in de richting van den geoefenden man, nemen den pas van dezen aan, en brengen daarna hoofd en oogen rechtuit.

2°. Den gewonen pas aannemen. Dit commando wordt uitgesproken als de laatste recruut is opgemarcheerd.

§ 52. De onderwijzer moet ten slotte het tweede en vierde artikel met den *versnelden* en *looppas* doen herhalen

en daarbij steeds voor de orde, het verband in het gelid en de stipte nakoming der gegeven voorschriften waken.

TWEEDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

DE HANDGREPEN MET DE ARTILLERIE SABEL.

§ 53. De handgrepen worden in tempo's en deze in bewegingen verdeeld ten einde den recruut het werktuigelijke daarvan des te beter in te prenten. Op de laatste lettergreep van iedere commando wordt de eerste beweging vaardig uitgevoerd; de overige bewegingen geschieden echter met tusschenpoozen op het tellen: *twee*, *drie*, enz.

Daarna leert men den recruut het tempo uitvoeren, zonder na die onderscheidene bewegingen stil te houden; doch ook hierbij moet de onderwijzer het werktuigelijke der bewegingen doen nakomen, toezien dat terwijl armen en hoofd in beweging zijn, het lichaam in eene vaste houding blijft en moet hij den man gewennen al de bewegingen met de sabel kort bij het lichaam te verrichten.

§ 54. De onderwijzer moet in het begin alle bewegingen dikwerf door iederen recruut afzonderlijk doen uitvoeren, daarbij de fouten aantoonen en verhelpen en er op bedacht zijn, dat de vaardige behandeling van de sabel slechts door eene veelvuldige herhaling van elke beweging wordt verkregen.

De handgrepen worden in de navolgende orde onderwezen.

§ 55. *Comd°.:*

Trekt uit = SABEL.

Uitv.: In twee tempo's en vier bewegingen:

Uit. 1. Het gevest van de sabel met de rechter hand omvatten, de duim naar beneden en uitgestrekt langs den rug. Tegelijker tijd de scheede met de linker hand aanvatten en een weinig naar achteren doen hellen.

SABEL 2. De kling rechtstandig uit de scheede trekken de rechter elleboog hoog.

3. De sabel langs den linker arm omzwaaien, recht op en neêr met de stootplaat vóór, en 15 cM. van de kin brengen; de scherpte links, de rechter elleboog aan het lijf. De linker hand in de positie laten nedervallen.

4. Met de rechter hand de sabel naar de rechter zijde brengen, de drie vingers en de duim om de greep, de pink achter en tegen den rug; de muis der hand tegen het heupgewricht, de kling tegen de kneep van den schouder, de scherpte naar voren.

§ 56. *Comd°.:*

In (den) arm = SABEL.

Uitv.: In twee tempo's en drie bewegingen.

Arm. 1. Met gestrekten arm de sabel naar beneden vóór het midden van het lijf brengen, de scherpte links.

Tegelijker tijd met de linker hand de kling 5 cM. boven het gevest aanvatten, de vier vingers plat en evenwijdig aan de stootplaat aan de buitenzijde en de duim aan de binnenzijde.

2. De rechter hand om de greep verplaatsen, de knop van het gevest wordt met de vier vingers der rechter hand

omvat en omsloten, de duim op het derde lid van den voorsten vinger uitgestrekt.

SABEL 3. De linker hand in de positie laten nedervallen en de sabel met gestrekten arm naar de rechter zijde brengen; de punt der kling buiten en langs den bovenarm.

§ 57. *Comd.:*

In (de) hand = SABEL.

Uitv.: In twee tempo's en drie bewegingen.

Hand. 1. Verrichten wat voorgeschreven is bij de eerste beweging om de sabel in den arm te nemen.

2. De rechter hand om de greep verplaatsen, de drie vingers en de duim er om en de pink achter tegen den rug.

SABEL. 3. De linker hand in de positie laten nedervallen en de sabel naar de rechter zijde brengen als in de vierde beweging van *trekt uit sabel* is omschreven.

§ 58. *Comd.:*

Steekt op = SABEL.

Uitv.; In twee tempo's en vijf bewegingen.

Op. 1. Met de rechter hand de sabel, recht op en neêr, met de stootplaat vóór en 15 cM. van de kin brengen, de scherpte links, de pink bij de overige vingers en de duim uitgestrekt langs den rug; de rechter elleboog aan het lijf.

SABEL 2. De rechter hand vóór den linker schouder brengen.

3. De sabel langs den linker arm omzwaaien en de punt in de scheede brengen.

Tegelijker tijd de scheede met de linker hand aan

vatten en een weinig naar achteren doen hellen; het hoofd links voorover buigen en naar de opening der scheede zien.

4. De sabel geheel insteken en het hoofd weder oprichten.
5. De rechter en linker hand in de postie laten nedervallen.

§ 59. *Comdo.:*

Presenteert = SABEL.

Uitv.: In een tempo en eene beweging.

SABEL 1. Verrichten wat voorgeschreven is bij de eerste beweging van *Steekt op sabel.*

§ 60. *Comdo.:*

In (de) hand = SABEL.

Uitv.: In een tempo en eene beweging.

SABEL 1. Verrichten wat voorgeschreven is bij de vierde beweging van *Trekt uit sabel.*

§ 61. *Comdo.:*

Op de plaats = RUST.

Uitv.: Als in § 4; de sabel wordt vóór het midden van het lijf gebracht; de rug van de kling in de buiging van den rechter arm, de linker hand omvat de rechter.

TWEEDE ARTIKEL.

HERHALING VAN DE EERSTE AFDEELING MET DE SABEL.

§ 62. Nadat de recruten in de eerste afdeeling goed geoefend zijn, en ook eenige vaardigheid in de behandeling

van de sabel hebben verkregen, worden de *wendingen rechts-* (*links*) *om* en *rechts-* (*links-*) *omkeert*, zoomede de *richtingen*, *marschen* en *veranderingen van directie* aan de recruten *met de sabel* onderwezen.

§ 63. Dit onderricht kan geschieden met de *sabel in de hand* en *in den arm*.

Met de sabel in den arm blijft zij bij het richten en halt houden in die positie, ook op het commando van GEEFT ACHT, wanneer de manschappen op de plaats rust staan.

In den arm gedragen moet de sabel gedurende den marsch zonder te zwaaien, de natuurlijke beweging van het lichaam volgen en de linker arm ongedwongen bewogen worden.

§ 64. Gedurende de marschen moet de onderwijzer de sabel dikwerf van *in de hand*, *in den arm* en *omgekeerd* doen overnemen, en daarbij vorderen dat deze bewegingen geene verandering in de tijdmaat van den pas te weeg brengen. De *versnelde* en de *looppas* nochtans, worden niet met de *sabel in de hand* onderwezen.

DERDE AFDEELING.

§ 65. In deze afdeeling worden de recruten op twee gelederen, rotsgewijze, naar de grootte gesteld; de grootste man van elk rot in het voorste gelid.

Tusschen de gelederen zal 5 dM. afstand zijn, gemeten van de borst der manschappen in het achterste gelid tot aan den rug van hunne voorlieden, ongeacht zij al dan niet den randsel om hebben.

In den regel bestaan de klassen uit niet minder dan *acht* rotten.

Naast den rechter en linker vleugelman van het voorste gelid wordt een geoefend man (guide) geplaatst.

EERSTE ARTIKEL.

DE RICHTINGEN EN HET OPENEN EN SLUITEN DER GELEDEREN.

De evenwijdige richtingen.

§ 66. De onderwijzer stelt den guide van den rechter- (linker) vleugel *twee* passen vóór- (achter-) waarts in de richting, die hij wil doen aannemen, en plaatst zich *twee* passen uitwaarts van dezen front makende naar het punt waar de linker (rechter) vleugel moet komen te staan.

Overigens geschieden deze richtingen op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als in de eerste afdeeling; moetende de manschappen van het achterste gelid zich dekken op hunne voorlieden.

Schuinsche en rechthoekige richtingen vóór- en achterwaarts.

§ 67. De onderwijzer, geplaatst als bij de vorige § is bepaald, stelt den rechter (linker) vleugelman en vervolgens de beide guides in de gewilde richting; de guide aan de zijde naar welke de richting geschiedt, met den rechter (linker) arm tegen de borst van dien man; de tweede guide op een afstand gelijk aan het front der klasse, met het gezicht naar den eerstgemelden guide. Bij de rechthoekig achterwaartsche

richting wordt de eerste guide niet tegen de borst van den vleugelman, maar 5 cM. meer naar voren geplaatst.

Beide guides hernemen op het commando: STAAT, hunne plaatsen.

§ 68. Bij de richtingen voorwaarts voegen de recruten, de lijn hunner schouders, van den eersten pas af aan, naar de nieuwe directie en plaatsen zich bij opvolging in de richting. Bij de achterwaartsche richting maken de recruten rechtsomkeert, marcheeren links (rechts) op, herstellen zich in front, zoodra zij de nieuwe lijn van richting hebben overschreden en plaatsen zich, de een na den ander, in de richting.

Deze richtingen geschieden op dezelfde commando's als in de 1e afdeeling; de recruten marcheeren met den versnelden pas op.

Het openen der gelederen.

§ 69. *Comdo's.:*

1. *Gelederen achterwaarts* = OPENT U.
2. MARSCH.
3. STAAT.

Uitv.:

1°. De guides begeven zich achterwaarts om de richting van het achterste gelid af te bakenen; zij stellen zich *vier* passen achter en recht tegen over hunne gewone plaatsen.

2°. Het achterste gelid plaatst zich naar de regels voor de achterwaartsche richting, rechts in de richting voor het gelid afgebakend.

De onderwijzer overtuigt zich van de juiste richting.

3°. Als bij § 42. De guides hernemen hunne plaatsen.

Het sluiten der gelederen.

§ 70. *Comd°.:*

Gelederen sluit U = MARSCH.

Uitv.: Het achterste gelid sluit op; ieder dekt zich op zijn voorman.

TWEEDE ARTIKEL.

DE MARSCHEN.

§ 71. De marschen op twee gelederen en de veranderingen van directie geschieden als in de 1e afdeeling; bij den frontmarsch onderhouden de recruten van het achterste gelid den afstand van hunne vóórlieden, en bij den marsch uit de flank marcheeren zij ter hoogte van deze.

Wordt bij dit onderricht de *looppas* toegepast, dan geschiedt dit bij den flankmarsch steeds met verdubbelde rotten en bij den frontmarsch naar de regels, voor den *pas-de-route* voor te schrijven, (§§ 83 en 84).

§ 72. Bij de marschen in front wordt de guide beurtelings rechts en links benoemd; bij het rechtsomkeert maken gaan zij over in het voorste gelid.

Marsch uit de flank met verdubbelde rotten.
(Van de plaats).

§ 73. *Comd°s.:*

1. MET VERDUBBELDE ROTTEN.
2. *Rechts (links)* = OM.
3. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitv.:

1°. De even nommers van het voorste gelid plaatsen zich

vóór, die van het achterste gelid achter hunne rechter of linker nevenlieden: al naarmate het eerste of tweede gelid vóór is.

2°. Rechts (links) om maken, de guides plaatsen zich vóór (achter) de even nommers van het voorste gelid.

3°. Aanmarcheeren; de evene nommers van het voorste gelid bewaren zorgvuldig den afstand van ruim één pas van hunne voorlieden; de drie overige gelederen marcheeren ter hoogte van dit gelid.

Halt houden en in front herstellen.

§ 74. *Comd°s.:*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Links (rechts)* = FRONT.

Uitv.:

1°. Halt houden.

2°. Links- (rechts-) om maken, de evene nommers hernemen hunne vroegere plaatsen, zoomede de guides.

Op twee gelederen uit de flank marcheerende, den marsch met verdubbelde rotten aannemen.

§ 75. *Comd°.:*

Verdubbelt de rotten = MARSCH.

Uitv.: De evene nommers begeven zich naast hunne vóór- of achterlieden door het vóórbrengen van den binnensten schouder en het verlengen of verkorten van den pas, naarmate uit de rechter of linker flank gemarcheerd wordt; de guides begeven zich in de rij der evene nommers door links of rechts aan te houden.

Indien de flankmarsch was aangenomen met het tweede gelid vóór, geschiedt deze beweging op tegenovergestelde wijze.

De gelederen herstellen.

§ 76. *Comd°.:*

Herstelt de gelederen = MARSCH.

Uitv.: De evene nommers hernemen hunne vorige plaatsen door het verkorten (verlengen) van den pas en de guides door rechts of links aan te houden.

In front marcheerende, den flankmarsch met verdubbelde rotten aannemen.

§ 77. *Comd°.:*

Met verdubbelde rotten rechts (links) uit de flank = MARSCH.

Uitv.: Alle nommers handelen als bij § 36 en de evene daarna als bij § 75.

Met verdubbelde rotten uit de flank marcheerende, den marsch in front weder aannemen.

§ 78. *Comd°.:*

1. *Rechts (links) uit de flank* = MARSCH.
2. *Guide* = RECHTS (LINKS).

Uitv.: Alle nommers handelen als bij § 36, de evene begeven zich op hunne vorige plaatsen door het verkorten of verlengen van den pas.

§ 79. Het marcheeren met verdubbelde rotten moet dikwerf worden beoefend, ongeacht welk gelid vóór is. Ook moet dikwerf van den flankmarsch met verdubbelde rotten tot dien in front en omgekeerd worden overgegaan.

Met rotten van directie veranderen.

§ 80. *Comd°.:*

Met rotten rechts (links) = MARSCH.

Uitv. Het voorste rot zwenkt rechts (links) volgens de regels bij den marsch in front bepaald, met uitzondering dat de man aan de zijde naar welke de zwenking geschiedt den pas 31 cM. groot maakt; elk rot zwenkt bij opvolging op dezelfde plaats als het onmiddellijk voorgaande. De guide regelt zijn marsch naar het voorste rot.

§ 81. De onderwijzer houdt bij het onderwijs in het oog, dat de flankmarsch met *verdubbelde rotten regel* — die op *twee gelederen, uitzondering* is.

DERDE ARTIKEL.

DE LANGE WEGPAS, HET AFBREKEN EN OPMARCHEEREN VAN ROTTEN.

§ 82. De snelheid van den langen wegpas (*pas-de-route*) is in deze school 115 in de minuut. Bij eene colonne op weg zal zij worden geregeld naar de gesteldheid van het land en van de wegen of naar andere omstandigheden.

Stilstaande, den langen wegpas aannemen.

§ 83. *Comd°s.:*

1. *Pas-de-route* = MARSCH.
2. *Guide* = RECHTS (LINKS).

Uitv.:

1°. Aanmarcheeren; het achterste gelid neemt in den marsch den afstand van *één meter* van het voorste gelid.

2°. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

Marcheerende den langen wegpas aannemen.

§ 84. *Comdo.:*

Pas-de-route = MARSCH.

Uitv. Het voorste gelid blijft doormarcheeren, het achterste neemt den afstand van *één meter* van het voorste gelid.

Zoowel op de plaats als in den marsch nemen de recruten op het commando *Pas-de-route*, de sabel in den arm.

Van directie veranderen.

§ 85. Als bij § 47, met dit onderscheid, dat elk gelid op zich zelf en op dezelfde plaats zwenkt en de man aan de spil den pas van 31 cM. groot maakt.

Opsluiten der gelederen..

§ 86. *Comdo.:*

Opgerukt = MARSCH.

Uitv. Het achterste gelid sluit op, door het verlengen van den pas.

§ 87. Moet het met den *Pas-de-route* marcheerend peloton halt houden, dan sluit, op het commando: HALT, het achterste gelid op.

Het afbreken van rotten en weder opmarcheeren.
In front marcheerende, rotten doen afbreken.

§ 88. *Comdo.:*

Een linker (rechter) rot achter = MARSCH.

Uitv.: Het linker (rechter) rot markeert den pas; de man uit het achterste gelid van het rot schuift, zoodra dit gelid hem voorbij is, rechts aan, als het een linker, en links zoo het een rechter rot is en voegt zich achter het tweede rot van dien vleugel. De man uit het voorste gelid begeeft zich op gelijke wijze achter het eerste rot.

§ 89. Op bovengemelde wijze kan men achtereenvolgens rotten doen afbreken, hierbij in het oog houdende, dat, op het commando MARSCH, het reeds afgebroken rot, door het vóórbrengen van den buitensten schouder zich ter breedte van één rot verder rechts (links) begeeft en den pas verkort, om plaats te maken voor het nieuwe rot, dat op dezelfde wijze als het eerste afbreckt.

§ 90. *Comdo.:*

Twee (drie) linker (rechter) rotten achter = MARSCH.

Uitv.: De genoemde rotten maken rechts (links) uit de flank met rotten links (rechts), en haken achter de twee vleugelrotten van het in front blijvende gedeelte aan, daarbij zorgende dat zij geen afstand verliezen.

Opmarcheeren van rotten.

§ 91. *Comdo.:*

Een linker (rechter) rot marcheert op = MARSCH.

Uitv.: Het voorste der genoemde afgebroken rotten, marcheert schielijk op, terwijl de volgende rotten door het vóórbrengen van den binnensten schouder zich ter breedte van één rot verder buitenwaarts begeven en opsluiten.

§ 92. *Comdo.:*

Twee (drie) of: *afgebroken linker (rechter)* of: *afgebroken rotten marcheert op* = MARSCH.

Uitv.: De genoemde rotten marcheeren vlug en langs den korsten weg op; de rotten, welke zich nog achter bevinden, moeten, door het vóórbrengen van den binnensten schouder zooveel buitenwaarts aanhouden, dat zij wederom achter de twee vleugelrotten aanhaken.

§ 93. Naarmate de rotten afbreken, moet de guide naar het in front blijvend gedeelte van het peloton aansluiten, en door eene tegenovergestelde beweging plaats maken, naar gelang de rotten weder opmarcheeren.

De rotten kunnen aan den linker of rechter vleugel, of aan beide zijden tegelijk worden afgebroken.

§ 94. De onderwijzer ziet toe dat de rotten, welke opmarcheeren den pas behoorlijk verlengen.

Tweede Gedeelte.

OEFENING MET DE CAVALERIE-SABEL EN DE REVOLVER.

OEFENING MET DE CAVALERIE-SABEL EN DE REVOLVER.

Oefening met de Cavaleriesabel.

§ 1. Het aantal ruiters zal ten hoogste *twaalf* bedragen. Zij zijn gekleed in dagelijksch tenue met de cavaleriesabel gewapend en worden opgesteld op *één gelid* met *één pas* tusschenruimte.

§ 2. De sabel moet in den haak hangen met het gevest naar achteren gekeerd en gedurende den marsch met gestrekten arm worden vastgehouden. Ook wanneer met getrokken sabel wordt gemarcheerd, zal de scheede op gelijke wijze worden vastgehouden.

§ 3. De uitvoering der commando's wordt bij de oefening met de wapenen in tempo's en deze weder in bewegingen gesplitst, om de ruiters het werktuigelijke van ieder gedeelte in het bijzonder aan te wijzen, en op de juiste uitvoering daarvan te kunnen toezien.

De eerste beweging van het tempo moet vaardig op het laatste gedeelte van het commando worden verricht; terwijl de commando's *Twee*, *Drie* enz. de uitvoering der overige beweging bepalen.

Zoodra de onderscheidene bewegingen van een tempo goed worden uitgevoerd, doet men hetzelfde verrichten zonder bij de bewegingen stil te staan.

Daarna worden de tempo's van dezelfde handgreep op het algemeen commando achter elkander uitgevoerd.

Men commandeert:

§ 4. *Trekt uit* = SABEL.

2 *tempo's.*

Op het commando: *Trekt uit*, de scheede met de linker hand, de nagels naar het lijf gekeerd, even onder den bovensten ring aanvatten, uit den haak lichten, het gevest naar voren brengen en daarnaar zien. De greep met de volle rechterhand aanvatten; de kling een dM. uit de scheede trekken en het hoofd weder rechtuit plaatsen.

Aanmerking. Op twee gelederen geschaard, doet het tweede gelid tegelijkertijd twee groote passen achterwaarts.

Op het commando: SABEL, deze vaardig uittrekken, door den arm in zijn geheel naar voren uit te strekken, de scheede daarbij zooveel noodig voorover buigende; de kling loodrecht, met het scherp naar voren, tegen de buiging van den rechter schouder plaatsen; de vuist even onder de rechter heup, de pink langs de greep; de elleboog teruggetrokken, zonder gedwongenheid; met de linkerhand de scheede weder inhaken en deze langs de zijde plaatsen; het tweede gelid sluit weder op.

§ 5. *Steekt op* = SABEL.

2 *tempo's.*

Op het commando: *Steekt op*, de sabel loodrecht vóór

het aangezicht brengen, het scherp links; de vuist ter hoogte en op één dM. afstand van de das; de duim langs de greep, de elleboog aan het lijf; gelijktijdig de scheede met de linker hand onder den bovensten ring aanvatten en uit den haak lichten. Op twee gelederen geschaard doet het tweede gelid tegelijkertijd twee groote passen achterwaarts.

Op het commando: SABEL, de rechter vuist tegenover en op één dM. afstand van den linker schouder brengen, de punt der kling achterwaarts en dicht langs de linker zijde doen zakken; naar de scheede zien, de kling daarin steken en forsch naar beneden stooten; het hoofd vervolgens weder rechtuit plaatsen, de scheede omdraaien en weder inhaken, zóódanig, dat het gevest naar achteren is gekeerd; de beide handen langs de zijde plaatsen; het tweede gelid sluit weder op.

De sabel getrokken zijnde, commandeert men:

§ 6. *Presenteert* = SABEL.
1 tempo.

Op het commando: SABEL, het eerste tempo van *Steekt op sabel* (§ 5) uitvoeren, met uitzondering, dat de scheede niet wordt aangevat.

§ 7. *Draagt* = SABEL.
1 tempo.

Op het commando: SABEL, deze tegen den rechter schouder brengen en volgens § 4 dragen.

§ 8. *In (den) arm* = SABEL.
2 *tempo's.*

Op het commando: *in (den) arm*, met gestrekten rechter arm de sabel naar beneden vóór het midden van het lijf brengen, de scherpte links. Tegelijkertijd met de linker hand de kling 5 cM. boven het gevest aanvatten, de vier vingers plat en evenwijdig aan de stootplaat aan de buitenzijde en de duim aan de binnenzijde. De rechterhand om de twee zijbeugels van het gevest plaatsen met den duim om den middelsten en de vier overige vingers om den buitensten beugel.

Op het commando: SABEL.

De linkerhand in de positie laten nedervallen en de sabel met gestrekten rechterarm naar de rechterzijde brengen; de punt der kling buiten en langs den bovenarm.

§ 9. *Draagt* = SABEL.
2 *tempo's.*

Op het commando: *Draagt*, de sabel met gestrekten rechterarm vóór het midden van het lijf brengen, de scherpte links. Tegelijkertijd met de linkerhand de kling 5 cM. boven het gevest aanvatten, de vier vingers plat en evenwijdig aan de stootplaat aan de buitenzijde en de duim aan de binnenzijde.

Daarna de greep met de volle rechterhand aanvatten, de pink langs de greep.

Op het commando: SABEL.

De linkerhand in de positie laten nedervallen en met de rechterhand de sabel tegen de rechterzijde plaatsen, zooals op het commando SABEL bij de beweging *trekt uit* = SABEL is omschreven.

Aanmerking. Wanneer de met cavaleriesabel gewapenden zijn opgesteld met artilleristen met de artilleriesabel gewapend, dan zal op het commando: *In de hand* = SABEL, de beweging *draagt* = SABEL (als boven omschreven) worden uitgevoerd en wel op het commando *In de hand*, hetgeen is bepaald voor het commando: *draagt*.

§ 10. Om te doen rusten commandeert men, na de *sabel in den arm* te hebben doen nemen:

Op de plaats = RUST.
1 *tempo.*

Op het commando: RUST, de sabel in de buiging van den rechter arm plaatsen; de rechter hand voor het midden van het lijf brengen en met de linker hand omvatten en voorts de ongedwongene houding aannemen.

§ 11. Op het commando:

Geeft = ACHT.

Wordt de sabel naar de rechter zijde gebracht en de onbewegelijke stand aangenomen als in het slot van § 8 is voorgeschreven.

VOORBEREIDENDE OEFENINGEN TOT DE EXERCITIE TE PAARD.
HOUDING TOT DEN AANVAL.

§ 12. Daartoe commandeert men:

1. *Als eerste gelid.*
2. *Hoog* = SABEL.
1 *tempo.*

Op het commando: SABEL, de vuist met de nagels be-

nedenwaarts gekeerd ter hoogte en 2 dM. rechts van de das brengen; de pink om de greep, de duim langs de kap; de schouder en elleboog eenigszins teruggetrokken, de laatste iets lager dan de vuist; het scherp der kling rechts en een weinig opwaarts, de punt naar voren en één dM. lager dan de vuist, of wel dáár henen gericht waar men treffen wil.

§ 13. *Dráagt* = SABEL.

1 *tempo.*

De sabel weder dragen.

§ 14. 1. *Als tweede gelid.*

2. *Hoog* = SABEL.

1 *tempo.*

Op het commando: SABEL, de vuist met gestrekten arm rechts voorwaarts, ter hoogte van het midden van het hoofd opheffen, het scherp der kling omhoog, de punt naar achteren, in de richting van den linker schouder en iets hooger dan het gevest.

§ 15. *Draagt* = SABEL.

1 *tempo.*

De sabel weder dragen.

KRINGSGEWIJZE EN GEVECHTSBEWEGINGEN.

§ 16. De gevechtsbewegingen worden door de afgerichte ruiters uitsluitend te paard beoefend en zullen te voet alleen bij de opleiding der ongeoefenden worden onderwezen, om later het onderricht te paard te bespoedigen.

§ 17. Over het algemeen behoort de sabel bij die bewegingen niet te vast in de vuist geklemd en elke *steek*

of *houw* met een buigzaam polsgewricht te worden toegebracht, terwijl het bovenlijf, voor zooveel zulks den vasten zit in den zadel gedoogd, de steken en houwen moet volgen, om daaraan des te meer kracht bij te zetten, en bij de parade moet worden teruggetrokken.

§ 18. Alvorens deze oefening aan te vangen, doet de onderwijzer de ongeoefenden *vier passen* tusschenruimte nemen, om, bij de onderscheidene bewegingen, elkander met de sabel niet te kunnen bereiken.

Men doet daarna de sabel trekken en de vuist door den sabelkwast steken.

Vervolgens wordt gecommandeerd:

§ 19. *Gereed* = SABEL.
1 tempo.

Op het commando: SABEL, de linker voet 6 dM. links brengen, de linker hand, als of zij te paard de teugels hield, plaatsen, de rechter hand boven de linker, de sabel loodrecht voor het midden des lichaams, het scherp links, het gevest in de volle hand, de duim achter hetzelve.

Kringsgewijze bewegingen.

§ 20. Elke oefening te *voet* in de gevechtsbewegingen met de sabel, zal aanvangen met de kringsgewijze beweging; welke hoofdzakelijk de ontwikkeling der spierkracht van den arm en het losmaken van zijne gewrichten ten doel hebben; deze bewegingen zullen worden uitgevoerd met eenen graad van snelheid, geëvenredigd aan de vordering der ruiters.

Men commandeert:

§ 21. *Links in den kring* = HOUWT.
1 tempo, 2 bewegingen.

1°. Op het commando: HOUWT, de vuist met gestrekten arm ter hoogte van het aangezicht vooruit brengen, de nagels omlaag, de punt der kling naar voren en iets hooger dan de vuist, het scherp rechts en een weinig opwaarts.

2e. De punt der kling vaardig beneden- en terugwaarts en vervolgens langs den linker elleboog opwaarts brengen, van onderen naar boven cirkels doen beschrijven, tot op het commando:

§ 22. *Geeft* = ACHT,

Waarop de houding van *gereed* = SABEL hernomen wordt.

§ 23. *Rechts in den kring* = HOUWT.
1 tempo, 2 bewegingen.

1°. Op het commando: HOUWT, de vuist met gestrekten arm ter hoogte van het aangezicht vooruitbrengen; de nagels naar boven, de punt der kling naar voren en iets hooger dan het gevest, het scherp links en een weinig opwaarts.

2°. De punt der kling vaardig beneden- en terugwaarts en haar vervolgens langs den rechter elleboog opwaarts brengende van onderen naar boven cirkels doen beschrijven, tot op het commando:

§ 24. *Geeft* = ACHT.

Waarop de houding van *gereed* = SABEL hernomen wordt.

§ 25. Om de vorige beweging afwisselend achter elkander te doen uitvoeren, commandeert men:

Links en rechts of (*rechts en links*).

In den kring = HOUWT.

1 *tempo*, 2 *bewegingen*.

Op welke commando's beide die bewegingen, links en rechts (of omgekeerd) zoodanig worden afgewisseld, dat telkens slechs één cirkel aan elke zijde wordt beschreven, daarmede voortgaande tot op het commando:

§ 26. *Geeft* = ACHT.

Waarop de houding van *gereed* = SABEL hernomen wordt.

GEVECHTSBEWEGINGEN.

§ 27. Deze worden beoefend volgens §§ 143—189 van de *ruiterschool te paard*, met uitzondering van:
Laag = STEEKT en *Laag* = HOUWT.

§ 28. Om de oefening te eindigen, commandeert men:

Draagt = SABEL.

Op dit commando: de sabel weder dragen; de linker hiel nevens den rechter aantrekken en de linkerhand langs de zijde brengen.

Men doet vervolgens de vuist van den sabelkwast bevrijden en de sabel opsteken.

Oefening met de Revolver.

§ 29. De ruiters zijn gewapend met de sabel en de revolver.

De sabel moet in den haak hangen.

§ 30. De revolver wordt in de langs de zijde afhangende linkerhand gedragen, de greep naar achteren, de vier vingers om den greepbeugel en den voorkant van de kast, de duim op den loop.

§ 31. Om de lading in tempo's te doen uitvoeren, commandeert de onderwijzer:

Lading in tempo's.

(1) *Laadt* = REVOLVER.

Op het commando: REVOLVER deze met de linkerhand voor het lijf brengen met de monding naar voren, de elleboog aan het lijf.

(2) *Haan* = RUST.

Op het commando: RUST; de haan in de veiligheids rust stellen en den duim op de ladingsklep plaatsen.

(3) LAADT.

De ladingsklep met den rechter duim achterover halen. Met de rechter hand de patoontasch openen, een patroon nemen, in een der kamers van den cilinder brengen en met den duim aandrukken tot de rand in de daarvoor bestemde uitholling komt; de cilinder met den duim van de linker hand een slag omdraaien, weder een patroon nemen en insteken en op deze wijze voortgaan, tot alle kamers geladen zijn.

Den rechter duim tegen de ladingsklep brengen, deze *zachtjes* nederlaten, nogmaals met den duim van de linkerhand de cilinder geheel omdraaien, om na te gaan of dit gemakkelijk geschiedt, de patroontasch sluiten en de rechter hand langs de zijde laten afhangen.

(4) *Herplaatst* = REVOLVER.

Op het commando: REVOLVER, de linkerhand met den revolver brengen in de houding als in § 30.

§ 32. Tot het vuren commandeert men:

1. *Om te vuren.*
2. *Maakt* = VAARDIG.

Op het commando: VAARDIG, het eerste tempo der lading uitvoeren, de haan spannen, met den duim en de drie laatste vingers der rechterhand de greep omvatten, de revolver uit de linkerhand loslaten, en met de rechter hand loodrecht tegenover en op 2 dM. afstand van den rechter schouder brengen, de vuist ter hoogte van den schouder, de beugel naar voren, de voorste vinger langs dezen uitgestrekt. De linkerhand langs het lijf laten afvallen.

AAN.

§ 33. Op dit commando half links om maken den rechter arm half uitstrekken, om aan te leggen; het linker oog sluiten en met het rechter langs den loop zien, om op het doel te mikken; de voorste vinger der rechter hand aan den trekker.

§ 34. Bij aldien men, nadat was aangelegd, nog niet wilde doen vuren commandeert men:

Zet = AF.

Op het commando: AF, zich in front herstellen de revolver oprichten en weder tegenover den rechter schouder brengen; de voorste vinger langs den beugel uitgestrekt.

§ 35. Indien men niet dadelijk wil doen vuren, commandeert men:

Herplaatst = REVOLVER.

Op het commando: REVOLVER, deze in de linker hand plaatsen, den haan in rust zetten en daarna handelen als in § 31 is opgegeven.

§ 36. Om, nadat aangelegd is, te doen vuren, commandeert men:

VUUR.

Op het comd°. VUUR, ostrekken daarna den revolver in de positie van het eerste tempo der lading brengen.

Om weder te vuren doet de onderwijzer de commando's:

Om te vuren.

Maakt = VAARDIG.

Zie § 32.

SNELVUUR.

Lostrekken en door den trekker los te laten, waarbij de wijsvinger tot tegen den voorkant van den beugel moet worden verplaatst en weder te trekken, met vuren doorgaan tot dat de zes schoten gelost zijn, daarna den revolver in de positie van het eerste tempo der lading brengen.

NB. De onderwijzer zal de eerste beweging kunnen doen verrichten op het tellen *één, twee, drie,* enz. doch zal hij deze oefening slechts zelden doen plaats hebben om het wapen niet te beschadigen.

§ 37. Om na het vuren (*) te doen herladen, commandeert men:

(*) Bij het werkelijk vuren moet eerst de ledige hulzen uit de kamers verwijderd worden, hetgeen geschiedt zooals hieronder in § 4 wordt aangegeven.

Hetgeen, nadat de haan in de rust gesteld is, geschiedt zooals in § 31 is aangegeven.

§ 38. Bijaldien men na het vuren niet wil doen herladen, commandeert men:

Herplaatst REVOLVER.

Op het commando: REVOLVER, de linker hand weder brengen in de houding als in § 30.

§ 39. Tot de gezwinde lading commandeert men:

Gezwinde lading.

Laadt = REVOLVER.

Op het commando: REVOLVER, wordt de lading zonder oponthoud bij eenig tempo verricht.

Om de revolver te doen ontladen of de ledige hulzen uit de kamers te verwijderen, zal de onderwijzer commanderen:

Ontlaadt = REVOLVER.

De revolver plaatsen zooals onder (1) in § 31 is gezegd en de ladingsklep openslaan.

De schroevendraaier nemen en door middel van den stam de patronen of ledige hulzen uitstooten; waarbij de cilinder met den duim van de linkerhand telkens een slag wordt omgedraaid.

NB. De patronen worden slechts half uitgestooten en daarna met de rechterhand uitgenomen en geborgen.

De schroevendraaier bergen, de klep sluiten en de rechterhand laten afvallen.

Zoodra het vuren gestaakt wordt, overtuigd zich de onderwijzer of alle patronen afgegaan en of de ledige hulzen verwijderd zijn. Hij zal daartoe de revolver doen plaatsen als onder (1) van § 31 met de klep geopend, waarna de cilinders worden omgedraaid en de onderwijzer zich overtuigd dat de kamers ledig zijn.

Bij vorenstaande oefeningen zal de onderwijzer meer letten op de juiste verrichting der bewegingen door elken ruiter, dan op het gelijktijdig uitvoeren dier bewegingen door allen.

Derde Gedeelte.

COMPAGNIE-SCHOOL.

INLEIDING.

Deze school heeft ten doel den artilleristen de vereischte geschiktheid te doen verkrijgen, om, wanneer zij compagsniesgewijze vereenigd zijn, zich met de noodige orde en regelmaat te kunnen bewegen.

Bij de onderscheidene bewegingen is het onverschillig welk gelid vóór of achter komt, of welke afdeelingen der compagnie naast of achter elkander komen te staan.

De beide sectiën, die eene peloton uitmaken, blijven echter steeds bijeen of volgen onmiddellijk op elkander.

Aan de volgorde der artikelen dezer school en van de daarin voorkomende bewegingen is de onderwijzer niet gehouden.

Bij alle oefeningen en bewegingen moeten vlugheid in de uitvoering en de meeste kalmte en stilte van den troep ten strengste worden gevorderd.

Voor zooverre in bizondere gevallen geen andere commando's zijn bepaald, doet de onderwijzer die, in de Recrutenschool voorgeschreven.

Het waarschuwings-commando: *Peloton*, wordt nu door dat van *Divisie*, vervangen.

Bij de verschillende marschen benoemt de onderwijzer den guide naar de zijde, waar hij zulks noodig acht.

De bewegingen met *secties* te verrichten, kunnen ook met *pelotons* worden uitgevoerd. Dit moet alsdan uit het commando kunnen worden afgeleid.

Wil de onderwijzer de flankbewegingen door de onderafdeelingen op zich-zelve of bij opvolging te verrichten, met verdubbelde rotten doen uitvoeren, dan geeft hij daartoe vooraf den noodigen last.

De onderwijzer is aan geen vasten plaats gebonden; hij stelt zich daar waar hij zich het best kan doen verstaan en de bewegingen het geschiktst kan nagaan en besturen.

De S.-Cn. nemen in bataille niet altijd plaats op den rechtervleugel hunner sectie.

Zij blijven, om het noodeloos heen- en weêrgaan te vermijden, op den vleugel aan welken zij zich na den afloop eener beweging bevinden.

De uitzonderingen op dezen regel zijn in het reglement vermeld.

Worden echter de bewegingen met pelotons uitgevoerd en mochten de P.-Cn. na eene formatie in bataille, zich niet op een der vleugels bevinden van de sectie, die zij onmiddellijk commandeeren, dan begeven zij zich op den tegenovergestelden vleugel van hun peloton.

INDEELING EN OPSTELLING DER COMPAGNIE.

De compagnie is verdeeld in twee pelotons en elk peloton in twee sectiën. Zijn de pelotons twintig of meer rotten

sterk, dan wordt elke sectie nog in twee halve sectiën gesplitst.

In elke sectie worden de manschappen op twee gelederen rotsgewijze naar de grootte gesteld, met inachtneming vooral dat zij genoegzame ruimte in het gelid behouden, om zich gemakkelijk te kunnen bewegen.

Bij het aantreden van elke compagnie worden de sectiën van de rechter- naar de linkerzijde in de volgorde harer nummers, naast elkander geplaatst.

De opstelling eener compagnie is in *bataille* of in *colonne*.

Zij staat in *bataille*, wanneer de sectiën *naast* elkander en in *colonne*, wanneer zij *achter* elkander geplaatst zijn.

Ongeacht welk gelid vóór is, wordt in orde van bataille de sectie aan de rechterzijde: *rechter sectie* en de overige bij opvolging: *tweede*, *derde* en *linker sectie*; en in orde van colonne: de sectie die aan het hoofd is, de *voorste sectie*, en de overige: *tweede*, *derde* en *achterste sectie* genoemd. Zij worden zooveel mogelijk van gelijke sterkte gemaakt.

Bijaldien de sectiën minder dan 8 rotten sterk zijn, kunnen twee of meer compagniën tot één of drie compagniën tot twee vereenigd, dan wel de compagnie in drie sectiën ingedeeld worden.

Is het aantal rotten alsdan nog ongenoegzaam, dan kunnen de manschappen op één gelid worden gesteld.

In dat geval plaatst ieder man uit het achterste gelid zich links van zijn voorman.

Zoowel in orde van bataille als in die van colonne, is op beide vleugels van elke sectie in het voorste gelid een guide geplaatst.

PLAATSING DER OFFICIEREN, ONDEROFFICIEREN, KORPORAALS, TROMPETTERS OF HOORNBLAZERS.

In bataille.

Fig. 1.

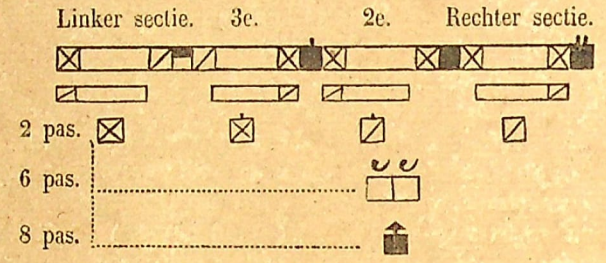

Compagnies-commandant.
Oudste Luitenant.
Daaropvolgende Luitenant.
Jongste Luitenant.
Adjudant-onder-officier
Sergeant-majoor.
Sergeant.
Fourier.
Korporaal.
Voorste gelid.
Achterste gelid.
Hoornblazers of Trompetters.

In deze figuur is gerekend op de sterkte van eene compagnie vesting-artillerie.

Zijn er minder officieren dan in de figuur zijn aangeduid dan treden de sergeant-majoor en de sergeanten als sectie-commandanten in; is er meer kader beschikbaar, dan

wordt ook op de beide vleugels van het achterste gelid van elke sectie een guide geplaatst.

Opmerking. Bij de indeeling moet er op gelet worden, dat de Inlandsche sergeanten volgen op de Europeesche sergeanten. Hetzelfde geldt ook voor de korporaals.

In colonne.

Fig. 2.

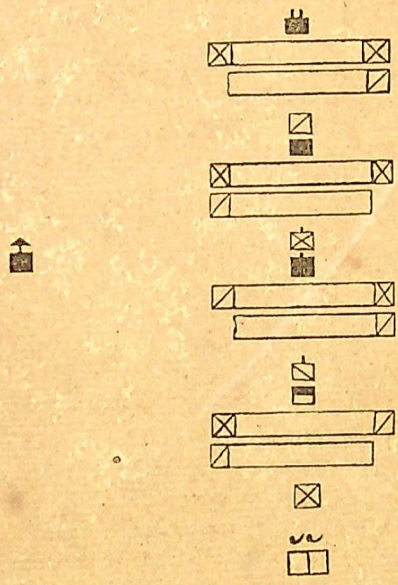

In gesloten colonne bedraagt de afstand tusschen de afdeelingen *zes* passen, gerekend van den guide van de eene afdeeling tot dien van de daarp volgende.

De trompetters of hoornblazers stellen zich, bij eene colonne op marsch, aan het hoofd, zes passen voor de voorste afdeeling. Bij de oefeningen volgen zij de bewegingen der colonne achter de laatste sectie. De onderwijzer kan hen echter ten allen tijde plaats doen nemen waar hij zulks noodig acht. Het opsluitend gelid stelt zich twee passen achter het achterste gelid, en behoudt zijne plaats ook wanneer dit gelid vóór komt.

De S.-Cn. blijven steeds twee passen vóór het midden hunner sectiën of vóór het opsluitend gelid wanneer dit vóór is.

VERDEELING DER COMPAGNIE-SCHOOL.

De compagnie-school is verdeeld in vier artikelen.

EERSTE ARTIKEL.

Oefeningen in gesloten orde.

DE RICHTING.

§ 1. *Commando's:*

1. *Sectie-kommandanten . . . . . passen voor- (achter-) waarts.*
2. *Rechts (links)* of: *achterwaarts rechts (links)* = RICHT U.

Uitv.:

1°. De S.-Cn. en de linker (rechter) guide der buitenste sectie begeven zich voor- (achter-) waarts en worden door den onderwijzer gericht.

2°. Als bij de *Recr.-S.* Zijn de S.-Cn. niet op de vleugels, waarnaar gericht wordt, dan wordt de buitenste

sectie gericht door den linker (rechter) guide, en de overige S.-Cn. richten de sectiën, die rechts (links) van hen staan.

Opmerking. Het eerste commando geschiedt alleen dan, wanneer de onderwijzer het noodig oordeelt.

§ 2. Maakt de nieuwe richtingslijn een aanmerkelijken hoek met de oorspronkelijke, dan wordt het steunpunt genomen op het midden der compagnie. In dit geval doet de onderwijzer den S.-Cn. van het midden, den rechter of linker schouder vóórbrengen, plaatst een jalonneur vóór den vleugel die uit moet komen in de gewilde richting en waarschuwt het peloton, dat voorwaarts moet richten.

Comdo's.:

Naar het midden = RICHT U.

Uitv.:

De beide sectiën van het genoemde peloton richten zich links (rechts), en de beide andere sectiën achterwaarts rechts (links); de S.-Cn. blijven op de vleugels waar zij zich bevinden en richten de sectiën (§ 1).

Het openen en sluiten der gelederen.

§ 3. Het openen en sluiten der gelederen, geschiedt op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als in de *Recr.-S.*, met dit onderscheid, dat bij het openen der gelederen, in plaats van de beide guides, nu de S.-Cn. en L. G. der linker sectie zich achterwaarts begeven, en dat het opsluitend gelid met het achterste gelid achterwaarts marcheert.

Marsch in bataille en uit de flank.

§ 4. De verschillende marschen met toepassing der onderscheidene passen (3e Afd. *Recr.-S.*) worden in deze school herhaald, met inachtneming dat bij het rechtsomkeert maken ook de S.-Cn. overgaan in het gelid, dat vóór komt, en dat zij bij de wendingen uit de flank zich aan het hoofd hunner sectie plaatsen, naast den guide aan de zijde van het voorste gelid.

Opmerking. Bij den marsch in bataille, kan ook de guide op het midden worden benoemd; in dat geval is de R. G. van de derde sectie met de directie belast.

TWEEDE ARTIKEL.

De colonne formeeren.

A. *Uit de orde van bataille, de colonne met het front rechts links formeeren.*

§ 5. *Comdo.:*

Met sectiën rechts (links) = MARSCH.

Uitv.:

W.-C°. De S.-Cn. komen twee passen vóór hunne sectie.

U.-C°. De sectiën zwenken rechts (links); de S.-Cn. doen de sectiën halt houden, begeven zich daarna twee passen uitwaarts van de plaats waar de omzwenkende vleugel moet komen te staan en richten hunne sectiën links (rechts) waarna zij zich vóór het midden hunner afdeelingen plaatsen.

B. *Uit de orde van bataille in colonne samentrekken.*

§ 6. *Comdo's.:*

1. *Op de tweede sectie in colonne* = MARSCH.
2. *Guide* = ...

Uitv.:

W.-C°. De commandant der tweede sectie plaatst zich vóór het midden zijner sectie; die der rechter sectie doet deze links- en die der derde en linker sectie ieder zijne sectie rechtsom maken. Zij stellen zich daarna aan het hoofd hunner sectiën.

U.-C°.

1. De tweede sectie blijft staan.

De rechter en derde sectie zwenken met rotten rechts en rukken, op geheelen afstand gekomen, door met rotten links te zwenken, rechthoekig in de colonne.

De commandant der linker sectie geleidt deze langs den kortsten weg, op geheelen afstand achter de derde.

De S.-Cn. houden voor hun persoon halt op het punt van waar zij de richting moeten beoordeelen.

Zijn de sectiën op hare plaats vóór en achter de afdeeling gekomen waarop de formatie geschiedt, dan doen de S.-Cn. haar halt houden, front maken en richten.

Zij begeven zich daarna vóór het midden hunner sectie.

2. Dit duidt de zijde aan, naar welke moet worden gericht:

De guides aan die zijde zorgen dan ook, na het commando: HALT van de S.-Cn.; zich spoedig in de directie en op den bepaalden afstand te plaatsen. Die der sectie welke voorwaarts in de colonne rukt, maakt daartoe front achterwaarts en herstelt zich in front op het commando STAAT van den S.-C.

Deze regel geldt eens voor altijd.

Opmerking. Geschiedt de formatie op de derde sectie, dan plaatsen de sectiën die rechts van deze staan zich er vóór en de linker sectie zich er achter.

§ 7. Wil de *onderwijzer* in gesloten colonne of op halven afstand doen samentrekken dan commandeert hij:

Op de $\frac{\text{tweede}}{\text{derde}}$ *sectie in gesloten colonne, enz.* of: *Op de* $\frac{\text{tweede}}{\text{derde}}$ *sectie op halven afstand in colonne, enz.*

§ 8. *Op de comd$^{o's}$.:*

1. *Op de* $\frac{\text{rechter}}{\text{linker}}$ *sectie, voorwaarts (achterwaarts) in colonne* = MARSCH.
2. *Guide* = ...

kan de colonne ook voor- (achter) waarts op een der vleugelafdeelingen worden geformeerd; de genoemde sectie blijft staan en de overige begeven zich uit de flank voor- (achter-) waarts in de colonne.

C. *Uit de orde van bataille in colonne rechts (links) afmarcheeren.*

§ 9. *Comd$^{o's}$.:*

1. *Met sectiën rechts (links) afmarcheeren* = MARSCH.
2. *Guide* = ...

Uitv.:

W.-C°. De S.-C^{n}. plaatsen zich twee passen vóór het midden van en met het front naar hunne sectiën.

U.-C°.

1°. De sectiën zwenken in den marsch.

2°. Na volbrachte zwenking wordt de guide benoemd; de

secties marcheeren rechtuit en de S.-Cn. herstellen zich in front.

D. *Uit de flank marcheerende, de colonne formeeren.*

§ 10. *Comdo's.:*

1. *In sectiën links (rechts)* = OPMARCHEEREN.
2. *Guide* = ...

Uitv.:

1°. Zie § 51, *Recr.-S.* De S.-Cn. maken op het eerste commando front naar hunne opmarcheerende sectie en plaatsen zich twee pas vóór het midden daarvan, zoodra die sectie geheel opgemarcheerd is.

2°. Zie § 24, *Recr.-S.*

DERDE ARTIKEL.

Bewegingen eener colonne.

In colonne marcheeren.

§ 11. *Comdo's.:*

1. *Voorwaarts* = MARSCH.
2. *Guide* = ...

Uitv.; De compagnie marcheert aan, de benoemde guide van het hoofd der colonne zorgt voor de directie en den pas (§ 24 *Recr.-S.*); de volgende guides volgen nauwkeurig het voetspoor van den onmiddellijk voorgaanden, blijven met hem in denzelfden pas en onderhouden den afstand.

§ 12. Heeft een guide zijn afstand verloren, of is hij van de directie afgeweken, dan moet hij dit langzamer-

hand herstellen, door zijne passen onmerkbaar te verlengen (verkorten), of wel door zijnen tegenovergestelden schouder vóór te brengen.

De S.-C^{n}. zijn verantwoordelijk voor de orde en het verband der sectie, zoomede voor den afstand; zij moeten daartoe dikwerf front naar hunne sectie maken en toezien dat de manschappen zich voegen naar de beweging van den guide.

Van directie veranderen.

§ 13. De onderwijzer plaatst zich of een jalonneur op het zwenkingspunt, in de richting der benoemde guides.

Comd^{o}^{s}.:

Rechts (links) van directie veranderen.

Uitv.: De voorste S.-C^{t}. maakt front naar zijne sectie en doet deze zwenken (§§ 47 en 48 *Recr.-S.*); na volbrachte zwenking maakt hij weder front naar voren.

De overige S.-C^{n}. verrichten bij opvolging hetzelfde; zij maken front naar hunne sectie, zoodra de voorgaande de zwenking begint.

§ 14. Bij deze beweging moet er vooral op worden gelet, dat de sectiën op dezelfde plaats van directie veranderen als de voorgaande, en dat zij rechthoekig op het zwenkingspunt aankomen.

Is de colonne op halven afstand, dan maakt de guide aan de spil den pas 36 cM. groot ten einde de volgende sectie niet op te houden.

§ 15. Is de colonne opgesloten, dan wordt gecommandeerd:

1. *Rechts (links) van directie veranderen* = MARSCH.
2. *Guide* = LINKS (RECHTS).

Uitv.: De voorste afdeeling zwenkt als in de vorige §; de overige afdeelingen verrichten almede eene zwenkende beweging waarbij de manschappen den schouder aan den kant der spil vóórbrengen, ten einde door eene schuins voorwaartsche beweging, in de directie der onmiddellijk voorgaande afdeeling te blijven; de guides onderhouden den afstand met de meeste nauwgezetheid.

De onderwijzer regelt aan de spil de grootte der passen en bestuurt van dáár de beweging. Oordeelt hij dat de voorste afdeeling genoegzaam is omgezwonken, dan commandeert hij:

1. *Voor* = WAARTS.
2. *Guide* = ...

Uitv.: De colonne marcheert rechtuit, en de guides, die zich nog niet in de richting bevinden, begeven zich daarin bij opvolging.

In colonne zijnde uit de flank marcheeren.

A. *Stilstaande.*

§ 16. *Comd^{t}.:*

1. *Rechts (links)* of: *Met verdubbelde rotten, rechts (links)* = OM.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.
3. *Guide* = ...

Uitv.: De S. C^{n}. plaatsen zich na de wending aan het hoofd hunner sectie, naast den guide; de uiterste guide aan de benoemde zijde is verantwoordelijk voor de directie; de overigen voor den afstand en de richting.

B. *In den marsch.*

Comdo's.:

1. *Rechts (links)* of: *Met verdubbelde rotten rechts (links) uit de flank* = MARSCH.
2. *Guide* = ...

Uitv.:

1°. Als §§ 36 en 77 *Recr.-S.*
2°. Dit duidt de zijde aan, naar welke de richting gehouden wordt.

In colonne stilstaande van directie veranderen.

§ 17. De onderwijzer duidt den voorsten S.-Cl. de strekking aan, waarop deze sectie moet komen te staan, of hij stelt in die strekking twee jalonneurs.

Comdo's.:

1. *Van directie veranderen rechts (links)* = OM.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.
3. *Guide* = ...

Uitv.: De guide aan het hoofd der voorste sectie neemt van den eersten pas af aan zijne strekking evenwijdig aan de nieuwe frontlijn; die der overige sectiën regelen hunne directie naar den guide, die in de orde van colonne onmiddelijk voorafgaat.

De S.-Cn. houden voor hun persoon halt op het punt van waar zij de richting moeten beoordeelen, doen hunne sectie halt houden en front maken, zoodra de guide in de benoemde directie is gekomen en daarna richten.

De afstanden verkleinen en vergrooten.

§ 18. *Comdo.:*

Op halven afstand (in gesloten colonne, of: *op . . . passen) opgerukt* = MARSCH.

Uitv.: De voorste sectie blijft staan; de overigen marcheeren aan. Zoodra zij op den genoemden afstand zijn gekomen, doen de S.-Cn. haar halt houden en richten, waarna deze zich op hunne plaats in colonne begeven.

§ 19. Geschiedt deze beweging in den marsch, dan markeert op het commando: MARSCH, de voorste sectie den pas; de volgende sectiën verrichten, op het daartoe vereischte commando van den S.-Cn. hetzelfde, zoodra zij op den genoemden afstand zijn gekomen. Heeft de laatste sectie haren afstand verkregen, dan commandeert de *onderwijzer:*

Voor = WAARTS.

Wordt de afstand verminderd, om niet te blijven doormarcheeren, dan waarschuwt de onderwijzer den voorsten S.-Ct. die in dit geval, op het commando: MARSCH zijne sectie doet halt houden en richten.

De overige sectiën houden halt en richten, zoodra zij op den genoemden afstand zijn gekomen.

§ 20. *Comdos.:*

1. *Op geheelen (halven) afstand* = OPENT U.
2. *Guide* = ...

Uitv.: Op het commando: *Voorwaarts* = MARSCH, van den commandant der voorste sectie, marcheert deze aan;

de commandanten der overige sectiën verrichten bij opvolging hetzelfde, zoodra de afstand is verkregen.

Geschiedt deze beweging in den marsch, dan markeeren de drie achterste sectiën den pas. Zoodra de afstand is verkregen, doet ieder S.-Cᵗ. zijne sectie aanmarcheeren, op het commando: *Voor* = WAARTS.

In colonne de frontbreedte vermeerderen of verminderen.

Stilstaande, op geheelen afstand de frontbreedte vermeerderen of verminderen.

A. *Vermeerderen.*

§ 21. *Comdº.:*

Rechts (links) formeert pelotons = MARSCH.

Uitv.:

W.-Cº. Op het commando van de S.-Cⁿ. maken de voorste en derde sectiën rechts- (links-) om.

U.-Cº. Al de sectiën treden aan; de commandanten der voorste en derde sectie blijven voor hun persoon staan, doen hunne sectiën voorbij zich heen trekken, *halt* houden zoodra het laatste rot ter hunner hoogte is gekomen, vervolgens *links (rechts) front maken en links (rechts) richten.* De tweede en achterste sectiën nemen de plaatsen dier voorgaande in en richten naar het midden.

Na de richting plaatst zich de oudste der commandanten van de twee vereenigde sectiën vóór het midden van het peloton, de andere blijft of begeeft zich tusschen de beide sectiën.

Is de colonne op minder dan geheelen afstand, dan worden de tweede en achterste sectiën, na halt te hebben gehouden, eerst dan gericht, wanneer de voorste en derde hun front hebben vrij gemaakt.

B. *Verminderen.*

Comd°s.:

1. *Rechts (links) formeert sectiën* = MARSCH.
2. *Guide* = ...

Uitv.:

W.-C°. De S.-Cn. der rechter (linker) sectiën begeven zich twee pas vóór het midden hunner sectie, doen deze rechts- (links-) om maken en stellen zich daarna aan het hoofd hunner sectie.

U.-C°. 1. Al de sectiën treden aan, de rechter (linker) sectiën marcheeren op sectieafstand voorwaarts, houden *halt* op het commando der S.-Cn en worden door deze gericht; de linker (rechter) sectiën houden — zoodra zij hare plaats in de colonne bereikt hebben — op commando der S.-Cn. *halt*, worden door deze in front hersteld en gericht.

De S.-Cn. van de linker (rechter) sectiën, houden voor hun persoon weder halt op het punt van waar zij de richting moeten beoordeelen.

2. Dit duidt de zijde aan, naar welke moet worden gericht.

In den marsch, op geheelen afstand.

§ 22. *Comd°.:*

Rechts (links) formeert pelotons = MARSCH.

Uitv.: De voorste en derde sectiën nemen den schuinschen marsch rechts (links) aan. Zoodra zij het front van de onmiddellijk volgende sectiën hebben vrij gemaakt, commandeert de S.-C^t. *voor* = WAARTS, *markeert den pas.* Wanneer de sectiën op dezelfde hoogte zijn gekomen, marcheeren zij vereenigd vooruit, op het commando: *voor* = WAARTS, van de P.-C^n., die inmiddels even als de S.-C^n., hunne plaatsen innemen (zie vorige §).

§ 23. Is de colonne op halven of op zes passen afstand dan geschiedt voormelde beweging op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als bij § 21, met uitzondering dat nu, op het commando: MARSCH, de voorste en derde sectiën de beweging in den marsch verrichten en de tweede en achterste sectiën, zoodra zij op de voorgaande zijn opgesloten, den pas markeeren. Zijn de sectiën vereenigd, dan marcheeren zij tegelijk vooruit, op het commando: *Links (rechts) uit de flank* = MARSCH van den P.-C^t., die inmiddels even als de S.-C^t., hunne plaatsen innemen; de sectiën, die den pas markeerden, verlengen dien tot zij in de richting der nevensectiën zijn.

In pelotons-colonne, op geheelen afstand marcheerende, de sectiën formeeren.

§ 24. *Comd^o.:*

Uitv.: Rechts (links) formeert sectiën = MARSCH.

W.-C°. De S.-C^n. begeven zich vóór het midden hunner sectie.

U.-C°. De S.-C^n. der linker (rechter) sectiën doen deze op hun commando rechts (links) uit de flank maken en

zooveel voorwaarts marcheeren, dat zij nà eene tweede wending links (rechts) uit de flank, hare juiste plaats in de colonne innemen.

In sectie-colonne, op geheelen afstand marcheerende, halve sectiën formeeren.

§ 25. *Comd°.:*

Rechts (links)formeert halve sectiën = MARSCH.

Uitv.: De linker (rechter) halve sectiën breken af, op de commando's der linker (rechter) guides, zooals in de vorige § is bepaald.

De S.-C^n^. blijven steeds bij de voorste halve sectiën en plaatsen zich op den linker (rechter) vleugel. De guides der halve sectiën welke moeten afbreken, zijn commandanten van deze en blijven op den vleugel, waar zij zich bevinden.

VIERDE ARTIKEL.

ONTWIKKELINGEN UIT DE COLONNE.

Links (rechts) in bataille.

§ 26. Is de colonne op geheelen afstand en zijn de guides niet in de richting van de lijn waarop de compagnie in bataille geformeerd zal worden, of hebben zij hun afstand verloren, dan stelt de onderwijzer de beide voorste guides in de gewilde richting; hij commandeert daarna: *Linker (rechter) guides op 't alignement*, waarop de genoemde guides zich spoedig op den juisten afstand, in de richting der eerstgeplaatste begeven.

Is de colonne in marsch, dan begeven de guides zich, op het commando, bij opvolging in de richting van den voorsten guide en hernemen zoo noodig den afstand.

Comd°.:

Links (rechts) in bataille = MARSCH.

Uitv.:

W.-C°. De rechter (linker) guide der voorste sectie plaatst zich in de richting der guides aan de spil en zorgt voor de noodige tusschenruimte.

U.-C°. De sectiën zwenken op de plaats; de S.-C°. maken daarbij front naar hunne sectie, doen deze halt houden en rechts (links) richten op de guides aan de spil.

Is de colonne in marsch, dan geschiedt dit op hetzelfde commando; de guides aan de spil maken nu halt en links (rechts-) om.

In colonne marcheerende, den marsch uit de flank aannemen.

§ 27. *Comd.:*

Rechts (links) uit de flank (of: *Met verdubbelde rotten rechts (links) uit de flank*) *met rotten links (rechts)* = MARSCH.

Uitv.: De sectiën verrichten de wendingen en zwenken volgens het commando; alleen de guides, die aan het hoofd komen, marcheeren rechtuit of maken rechtsomkeert.

Ter rechter (linker) zijde in bataille.

§ 28. Is de guide niet naar de zijde van de lijn van bataille, dan wordt hij naar dien kant benoemd.

Comd°.:

Ter rechter (linker) zijde in bataille.

De onderwijzer plaatst zich tijdig op het steunpunt.

Uitv.: Op de hiertoe vereischte commando's van den S.-C^t^ marcheert de voorste sectie rechts (links) op (§ 50 *Recr.-S.*); maakt, op het steunpunt gekomen, halt en wordt rechts (links) gericht. De overige sectiën marcheeren door en verrichten bij opvolging hetzelfde, zoodra zij ter hoogte zijn gekomen van de plaats, waar de rechter (linker) vleugel moet komen te staan.

Voorwaarts in bataille.

§ 29. De ontwikkelingen uit de colonne in bataille, geschieden altijd op het hoofd der colonne en steeds naar dezelfde regels, ongeacht den afstand, waarop de colonne geformeerd is.

§ 30. *Comd°.:*

Links (rechts) voorwaarts in bataille = MARSCH.

Uitv.:

W.-C°. De commandant der voorste sectie waarschuwt deze, dat zij blijft staan; die der overige sectiën doen hunne afdeelingen links- (rechts) om maken en plaatsen zich naast hunnen linker (rechter) guide.

U.-C°. De commandant der voorste sectie begeeft zich op den rechter (linker) vleugel der sectie en de overige sectiën treden aan; de tweede sectie zwenkt met rotten rechts (links) en verandert andermaal van directie met rotten links (rechts), zoodra zij ter hoogte is gekomen van de

sectie naast welke zij moet aansluiten. De commandant dier sectie blijft alsdan voor zijn persoon staan, doet de sectie voorbij zich heen trekken, halt houden zoodra het laatste rot is omgezwonken, rechts (links) front maken en richten. De beide overige sectiën marcheeren langs den kortsten weg naar de lijn van bataille en nemen daarin plaats, zooals voor de tweede sectie is bepaald.

Bij deze beweging blijven de commandanten der sectiën die naar de lijn van bataille marcheeren, voor hun persoon staan, zoodra zij in die lijn op het punt zijn gekomen, waar de rechter (linker) vleugel der sectie moet aansluiten. Marcheert de colonne, dan houdt op het commando: MARSCH de voorste sectie halt; overigens geschiedt de beweging naar dezelfde regels.

Moet de colonne met het front naar de tegenovergestelde zijde in bataille komen, dan doet de onderwijzer de colonne rechtsomkeert maken en voorwaarts in bataille formeeren.

§ 31. Bij een geoefenden troep wordt, zoowel bij het formeeren der colonne, als bij het ontwikkelen in bataille in den regel, van den versnelden pas gebruik gemaakt en door de S.-Cn. het commando: *rechts (links)* = RICHT U, niet uitgesproken. De S.-Cn. en de uiterste guides plaatsen zich, op het commando: HALT, op de nieuwe lijn van bataille of van colonne, en de manschappen richten zich onmiddellijk, na halt, of halt en front te hebben gemaakt.

Het dragen van de sabel door de officieren.

§ 32. Het gevest in de volle rechterhand met de pink langs de greep, de kling loodrecht met het scherp naar voren, tegen de buiging van den rechter schouder; de vuist

ven onder de rechter heup; de elleboog teruggetrokken zonder gedwongenheid; de linkerhand natuurlijk hangende.

§ 33. Bij het *rusten op de plaats* wordt de sabel omgedraaid en kan de officier de punt der kling op den grond doen rusten.

Wordt de positie aangenomen, dan wordt de sabel weder opgericht, en gedragen als in § 32.

In den marsch volgt de rechteram, zonder te zwaaien, de natuurlijke beweging van het lichaam.

Bij den *pas de route*, wordt de rechterhand, ter hoogte van den ondersten uniformknoop, vóór het midden van het lichaam gebracht, rustende de sabel met de kling tegen den rechter bovenarm; de linkerarm volgt ongedwongen de beweging van het lichaam.

Het salueeren met de sabel.

§ 34. Dit geschiedt in vier bewegingen:

1°. de sabel loodrecht oplichten, met de punt naar boven, de greep in de volle hand; het platte der kling vóór het rechter oog; het gevest ter hoogte van de rechter borst; de elleboog tegen het lijf gesloten;

2°. de kling door het uitstrekken van den arm, omlaag brengen, in voege dat de rechterhand naast de dij komt, met de nagels naar boven;

3°. de sabel forsch weder oprichten, in de houding bij de eerste beweging aangeduid;

4°. de sabel in de gewone houding tegen den rechter schouder brengen. De eerste beweging van het salueeren zal geschieden, wanneer men den persoon, welke gesaluëerd wordt, tot op vier passen is genaderd; de sabel wordt

weder opgericht zoodra men dien persoon twee passen voorbij is.

Wanneer de sabels tot eerbewijs gepresenteerd worden zullen de officieren in de 2de positie blijven tot het eerbewijs ophoudt.

Opstelling van eene compagnie in orde van parade.

§ 35. De opstelling eener compagnie in orde van parade is dezelfde als in orde van bataille (fig. 1 Inleiding) met uitzondering, dat de C.-Ct. geplaatst is op *acht passen* vóór het midden van en met het front naar de compagnie en de hoornblazers of trompetters op den rechter vleugel, op vier passen van de compagnie, in de richting van het voorste gelid.

Bepalingen omtrent de wapenschouwingen en het defileeren.

§ 36. De compagnie is in orde van parade opgesteld.

§ 37. Bij de aankomst van den inspecteur worden de eerbewijzen gedaan, in het *garnizoens-reglement* voor zijnen rang voorgeschreven.

§ 38. Is de inspecteur een vorstelijk persoon, doch niet van het Nederlandsche Huis, of behoort hij tot een vreemd leger, dan zullen de te verrichten eerbewijzen vooraf worden bepaald.

§ 39. De C.-Ct. gaat den inspecteur te gemoet, saluëert hem met de sabel en ontvangt zijne bevelen.

§ 40. Zoodra de inspectie een aanvang neemt, plaatst de C.-Ct. zich aan de buitenzijde van den inspecteur.

§ 41. Wordt de inspectie door den corps-commandant gehouden, of bevinden zich bij de troepen, die geïnspecteerd worden, op zich zelve staande compagniën of detachementen, dan begeven zich de compagnies- of detachements-commandanten naast den commandant der troepen, op het oogenblik, dat de inspectie bij hunne compagnie of hun detachement begint. Naar gelang de inspectie afgeloopen is, gaan zij op hunne plaatsen terug.

§ 42. Het defileeren geschiedt gewoonlijk in colonne op geheelen afstand, op de commando's en naar de regels voor den marsch in colonne voorgeschreven, met uitzondering, dat het eerste commando door dat van: *Om te defileeren*, wordt voorafgegaan, en dat men den guide benoemd naar de zijde waar de persoon is geplaatst, voor wien gedefileerd wordt.

Op het commando: *Om te defileeren*, plaatsen zich de hoornblazers of trompetters aan het hoofd der compagnie.

De C.-C'. defileert aan het hoofd der compagnie, tusschen de hoornblazers of trompetters en de voorste afdeeling.

§ 43. Alleen voor den Koning, voor de Leden van het Vorstelijk Huis en den Gouverneur-Generaal zal met de sabel in de hand worden gedefileerd. In dat geval zal de C.-C'., zoodra de voorste afdeeling den Vorstelijken persoon of Gouverneur-Generaal, voor wien gedefileerd wordt, op vijftig passen is genaderd, den commandant dier afdeeling gelasten de sabels in de hand te doen nemen, hetgeen bij opvolging, door de overige afdeelingen op dezelfde plaats moet geschieden. Zoodra elke afdeeling den persoon, voor wien gedefileerd wordt, twintig passen voorbij is, neemt zij bij opvolging, de sabel in den arm.

In elk ander geval wordt de sabel bij het defileeren in den arm gedragen. Op de daartoe strekkende waarschuwing van elken afdeelings-commandant, wordt het hoofd gewend naar de zijde, waar de persoon voor wien gedefileerd wordt, geplaatst is.

§ 44. De hoornblazers of trompetters vangen aan met blazen, zoodra de colonne zich tot het defileeren in beweging stelt.

Na gedefileerd te hebben, zwenken zij naar de tegenovergestelde zijde der directie, op ongeveer een peloton afstand buiten de colonne, plaatsen zich aldaar tegenover den persoon voor wien gedefileerd wordt en blijven gedurende het defileeren blazen, tot dat de laatste afdeeling gedefileerd heeft, als wanneer zij wederom in de colonne zwenken en de laatste afdeeling blijven volgen, tot zij bevel ontvangen zich weder aan het hoofd te stellen.

§ 45. Bij het defileeren voor den Koning, of voor een der Leden van het Vorstelijk Huis en den Gouverneur-Generaal, wordt door alle officieren en de pelotons- en sectie-commandanten met de sabel gesalueerd. Voor andere personen, wordt alleen door den C.-Ct. gesaluëerd.

Nadat de C.-Ct. gesaluëerd heeft, plaatst hij zich ter rechter (linker) zijde van den persoon voor wien gedefileerd wordt, naar gelang de colonne den guide rechts (links) heeft.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI